

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio practica ...

Institutiones Qvintvplicis Theologiæ - Positivæ videlicet, Asceticæ,
Polemicæ, Speculativæ, & Moralis complectens, Unà cum Appendice
Methodum compendiariam reformationis Ecclesiasticæ à Concilio
Tridentino factæ continente

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1679

§. 15. De Sacramentis Extremæ Unctionis, ordinis, & Matrimonii.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48233](#)

in communi.

793

Novatiani, Audiani, Wiclus, & novissime Calvinistæ & Lutherani, afferentes, non esse necessariam omnium peccatorum gravium, & circumstantiarum explicationem.

VI. Sextum dogma est, remissâ culpâ, non semper simul etiam omnem pœnam remitti, atque adeò meritò à Sacerdotibus Sacramentalem pœnitentiam imponi; uti tum ex Concilio Tridentino can. 13. 14. & 15. tum ex SS. Patribus fusè à Bellarmino c. 9. cc. probatur. Negant tamen hanc partem Sacramenti Pœnitentiae esse necessariam Lutherus, Calvinus, & passim moderni Hæretici, afferentes ejusmodi satisfactiones inventum Pontificium esse, per quas Evangelium obscuretur, & doctrina traditionum humanarum amplificetur.

VII. Septimum dogma est, dari in Ecclesia thesaurum indulgentiarum, cuius dispensatio summo Pontifici sit concessa; uti tum ex Conciliis, tum ex natura Reipublicæ Christianæ, in qua semper dispensatio bonorum communium ad superiorum pertinet. Oppugnârunt autem has indulgencias Waldenses, Wiclus, Hussite, Lutherus, Calvinus, & alii.

§. XV.

De Sacramentis Extremæ Unctionis, Ordinis, & Matrimonii.

I. De his sequentia dogmata proponit Catholica fides. Primum est, extremam unctionem esse verum Sacramentum novæ legis: sic enim ex Jacobi c. 5. Concilio Tridentino Sess. 14. can. 1. colligitur. Rejiciunt tamen hoc Sacramentum Waldenses, Albigenses, Wiclus, Lutherus, Calvinus, & eorum Asseclæ.

II. Secundum dogma est, etiam Ordinationem esse veram Sacramentum, uti S. Paulus indicavit, dum Timotheum I. c. 4. adhortans ait: *Noli negligere gratiam, quam datur istib⁹ cum impositione manuum.* Negant hoc Sacramentum Lutherus, Illyricus, Kemnitius, & alii.

III. Tertium dogma est, Sacramentum Matrimonii triter verum esse Sacramentum, uti colligitur tum ex Scriptura Eph. 5. *Sacramentum hoc magnum est, ego autem dico*

194 De Theologia Polemica

dico in Christo, & Ecclesia: tum ex SS. PP. testimonio; ut ex ipsa insolubilitate Matrimonii, cuius nulla alia causa redi potest, nisi quia Sacramentum est. Negan tamen Sacramentum hoc Simon Magus, Manichzi, Adorani, Eustatiani, Apostolici, Albigenses, Lutherus, Canus, & alii moderni haeretici plerique.

IV. Quartum dogma est, Sacramentum Matrimonii consummatum quoad vinculum esse indissolubile; ut ergo gitur ex S. Scriptura Matth. 5. Omnis, qui dimiserae suam, excepta fornicationis causam, facit eam mox, qui dimissam duxerit, adulterat; tum ex Concilio & Tribus, tum ex ratione, quia alioqui aditus pateretur monio natis consulereur; tum denique ex ipsa natura Matrimonii Sacralis, quod Christi & Ecclesie actionem, non solubilem, sed insolubilem significat. Hoc dogma tamen pugnat in primis Graci, & Co docentes ob fornicationem alterius Conjugis dislocare vinculum Matrimonii. Item Lutherus volens illius conjugis, inductionem ad peccatum, immo quod non est commoda viro vel è contra.

V. Quintum dogma est, Matrimonium inter guineos & Affines secundum computationem Iudei, & non civilis legis, aut Levitici libri faciendo Fundamentum desumitur ex eo, quod cognatio inter eorum, qui ab uno propagantur, atque adeo sit melior suppeditatio, quam per distantiam ab illis. Hoc dogmati contradicunt, in primis Wiclefus, dicens matrimonium in solo primo gradu dirimi, deinde Lutherus gradus in Levitico prohibitos observandos esse, tandem Beza volens suppeditationem juris civilis, & Levitico prohibitos observari, ita tamen, ut non matrimonia contracta.

VI. Sextum dogma est, judicium circa casu moniales ad valorem contractus, benedictiones, & notarialem pertinentes ad Ecclesiasticum Magistratum a littere; ut colligitur tum ex Concilio Tridentino Se

in communi.

195

12. tum ex praxi Ecclesiæ; tum ex ipsa natura Matrimonii, quod, cùm sit Sacramentum, & res à divinis legibus pendens, merito de ejusdem valore & administratione judicium ad Ecclesiasticum Magistratum pertinere dicitur. Huic dogmati contrarius est error Melanctonis volentis ejusmodi causas ad politicum Magistratum pertinere debere. Kemnius verò eos tantum casus ad Ecclesiasticum Magistratum pertinere dicit, qui ex verbo Dei pendent.

¶. XVI.

De Gratia primi Hominis.

I. Cùm Sacraenta, ut dictum est hactenus, ad justificationem hominis, gratiamque ei conferendam ordinentur, merito ad naturam ejusdem gratiæ rectius intelligentiam, de gratia primo Homini collata, ejusque amissione & reparatione agitur, de qua quidem sequentia dogmata ponit Catholica fides.

II. Primum dogma est, Hominem primum non fuisse conditum; qualis nunc nascitur, primum ad malum, infirmum, ignorantem, sed rectum, justum, Sapientem, sine concupiscentia & difficultate, quam modò experinuit, gratia & justitiæ originali ornatum, nec speciali auxilio, quo ad bene operandum excitaretur, egentein, sic enim tum Scriptura Gen. 1. dicens, hominem ad imaginem (per quam intelligentia & voluntas intelliguntur) & similitudinem (per quam sapientia & justitia innuuntur) Dei conditum:

tum communis SS. Patrum sensus probat. Huic tamen dogmati contrarium docent partim Pelagiani afferentes, Adamum fuisse tali modo conditum, quales de facto alii Homines nascuntur: partim Lutherus & Calvinus afferentes Adamum quidem sine omni dono supernaturale creatum fuisse, nunc tamen post ipsum lapsedum in eo deteriores nasci, quod liberò arbitrio, quo ipse primus homo in prima creatione prædictus fuerat, careat.

III. Secundum dogma est, Adamum, ejusque posteros, non peccassent, nunquam morituros fuisse, & hanc immortalitatem runc verè donum supernaturale futuram fuisse; sic priorem partem passim S. Scriptura indicat, dum ait,

N a

per